

Císařský řez je v současné době nejčastěji indikovanou operací. Podíl operačně vedených porodů neustále narůstá. Dramaticky se rozšiřuje spektrum operačních indikací. Práce je zaměřena na etická dilemata vznikající v průběhu stanovení operační indikace: odmítnutí císařského řezu těhotnou ženou při existenci racionálně-empirické indikace a vynucený císařský řez. Význam svobodné vůle ženy v procesu operační indikace úzce souvisí s problematikou císařského řezu na přání. Posouzení etické přijatelnosti jednotlivých operačních indikací je provedeno na základě srovnání dignity těhotné ženy a lidského plodu, dále pak úvahou o teoretických povinnostech a z nich plynoucí rodičovské zodpovědnosti na straně jedné a práva na sebeurčení těhotné ženy na straně druhé. Dignita plodu je dána jeho hodnotou, která je mu přisouzena těhotnou ženou a lidskou společností, je vždy nižší než dignita těhotné ženy. Vymezení specifických pozitivních povinností těhotné ženy/matky vůči plodu je velmi kontroverzní a nelze je legálně kodifikovat i přes nepochybný sociální charakter těhotenství. Břemena plynoucí z těhotenství v individuálním i sociálním kontextu nemohou být určující pro univerzální povinnosti těhotné ženy vůči plodu. Těhotenství samo nemůže zbavit ženu práva na sebeurčení. Etická přijatelnost vyžádaného císařského řezu bez racionálně empirické indikace je dána přijatelnou mírou rizika i omezenou předvídatelností vaginálního porodu. Odmítnutí císařského řezu je nutné respektovat, je-li motivováno vážnými osobními důvody při naplnění principu informovaného konsensu. Klíčovým kritériem je posouzení kompetence těhotné ženy učinit informované rozhodnutí.